Додаток до „Буковини“.

Ч. 28. Чернівці, дня 8. (21.) липня 1905. Рік VIII.

Виходить що тижня в пятницю.

Коштує річно 4 корони, а до Америки 2 доляри.

РУСКА РАДА

Народна ґазета.

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

В єдности сила!

Кому ще не в памяти наше величаве руске віче! Тисячами зійшов ся наш нарід із усеї Буковини, щоб заговорити „єдиними усти“ про те, що накипіло нам на серци. І серед тої шеститисячної непроглядної людскої лави не обізвав ся ні один голос, що відокремлював би ся від загалу. Ні, весь руский нарід, як один, добиває ся того самого, що єго заступники, весь руский нарід палає гнївом проти тих, що здрадили єго справу, весь руский нарід стоїть за своїми послами, через що і дає їм велике значінє перед чужим сьвітом. Всї видять уже, що руского народу нїхто не змудрує, що він вміє обстати за собою тисячними лавами. Те віче мало велике значінє і для нас самих, бо ще раз побачили ми, яка у нас єдність, яка то сила людий йде вже тою самою дорогою, як ми.

І через се то вхопила така злість ворогів, що вони видумували по нїмецких ґазетах сотенні брїхнї, аби лиш обнизити значінє того віча. А найгірше брехали таки тоті ґазети, що їх оплачують Лупу, Ончул і т. д. Се є новий безсоромний вчинок грошолупів і руский нарід належно їм за те відплатить ся! Від таких людий не буде нїхто навіть слухав їх змиїних слів. Для них мають рускі мужики лиш одну відповідь: Проч зрадники, проч боярскі запроданцї!...

Головою віча був др. Филипович, єго заступниками В. Ясеницкий і др. Клим. Писарювали др. Лев Когут і П. Клим.

Перший промовив витаний грімко віцемаршалок краю др. Ст. Смаль-Стоцкий, представляючи незвичайно приступно всї наші полїтичні справи, а головно послїдні події в соймі, після чого нарід однодушно одобрив працю наших послів, а з окрема віцем. Ст. Стоцкого, якого тепер так незлюбили вороги, бо він дивить ся їм всюда на пальцї і не позволяє роздрапувати мужицку кервавицю після грошолупіївскої вподоби. Те, що др. Стоцкий є банковим віцепрезидентом, дає для нас також добру запоруку, що в краєвім банку буде добрий сторож руских справ. Віче ухвалило також, що ми хочемо жити в згодї з нїмецким, волоским і жидівским народом. Ми нїкому не вороги, але кільком швабским або й волоским загорілцям з'їсти не дамо ся.

По ухваленю многих резолюций, що навязувались до промови віцем. дра Ст. Стоцкого, а яких провідні думки ми ось тут подали, забрав слово пос. Єр. Пігуляк і так промовив про наші церковні справи:

Рускому народови приходить ся дуже тяжко жити. Куда не глянути, всюда кривда. Чужі люди розпаношили ся на нашій земли, жиють вигідно з поту і мозолїв руского народу, а сам нарід нидїє, припепадає та в кінци покидає прадїдну землю і втїкає з рідного краю в сьвіт за очи. По селах визискують нарід чужі і ворожі нам дїдичі і другі а по урядах сидять майже всюди не свої, чужі люди, що часто не знають нї рускої мови, нї не мають зрозуміня, нї серця для руского люду, з чого випливають для нашого народу тяжкі кривди і упослїдженя. Возьмім лиш Заставнецкий суд: які приятелї руского народу там засїдають, тай гіршого приміру не треба.

Але так воно вже на нашій земли водить ся: без кривди і борби нема житя на сьвітї. Всюда чатує борба, всюда

ненависть, всюда напасть, всюда кривда. А терпить єї найбільше той чоловік і нарід, котрий зносить терпеливо кривди, котрий, як кажуть, не знає зубів показати.

Як кажу, на земли нема й не може бути житя без завзятої борби, без кривди. Лиш на однім місци не повинно єї бути, на місци божім, в дому божім, в сьвятій церкві. А як воно у нашім домі божім, у нашій православній прадїдній рускій церкві на Буковинї? Воно на Буковинї так, що православний руский нарід терпить як раз у своїй сьвятій церкві від 25 лїт найтяжші, найбільші, найнесправедливійші кривди.

До нашої православної церкви належать в нашім краю два православні народи: 280.000 православних Руснаків, тай 220.000 православних Волохів.

Обом тим народам, рускому і волоскому, була православна церква на Буковинї до 1880. року спільною рідною мамою. По руских громадах гомонїла в церкві словяньска пісня, словяньске св. Євангелїє і руске слово божої науки. На рускі парафії було достатком руских сьвящеників. Від 1880 року впровадив митрополит Морар в нашій церкві цїлком иньший, для православних Русинів крайне ворожий лад. З Волохів зробив він перворядних вірних а нас Русинів пхнув на другорядних вірних православної церкви. Розпочала ся із консисториї нечувана погоня на сьвідомих Русинів в краю. Митрополит Морар впровадив у сьвяту церкву найогиднїйшу людску полїтику, полїтику скрайної національної нетерпимости. Силою свого високого становиска відвернув більшу часть руских сьвящеників від руского народу, вони пристали до Волохів. Стало маленько щирих руских сьвящеників, що не хотїли спроневірити ся свому рідному рускому народови і тих виставлено на всякі кривди і упослїдженя зі сторони церковної зверхности. Тай то невеличке число спадало і спадає рік річно, так що сегодня на 280.000 православного руского народу нема вже більше як ще яких двацять щирих руских сьвящеників, наколи число сьвящеників Волохів за той час піднесло ся до безмірної суми близько 500 душ! З них богато, хоч по руских селах, не вміє навіть руского Отченашу. За то впроваджують вони в нашу церкву по руских парафіях так званий волоский характер церкви на Буковинї. Отсе їх головна задача в церкві а ширенє Христової науки між народом, се в них меньшої ваги. Коли лиш сповняють вони свою волоску задачу по руских селах, як сего церковна зверхність бажає, то сьміють допускати ся супроти руских парафіян всяких безправств і надуживань. Фрики зі сторони церковної зверхности вони нїколи не зазнавали. За примір нехай

Василь Стефаник.

ПІДПИС.

Мала Доця ходила лавою поза плечі ґаздів, що писали коло довгого стола свої імена. Кождий зі взору. Грубими руками оті писарі обходили з кождого боку, відки би найлїпше їм почати. Грудьми притискали так до стола, що аж скрипів. Наука йшла тихонько, лишень чути було мляскання губів, як ґазди мочьили луфко в ротї. А білявенька Доця заглядала до кождого, чи добре пише.

— Доцю, ня, а подиви си, як воно вигльидає?

— Ще чепірнате, таке як нечисане повісмо, ще пишіт.

І ґазда пхав олівце в рот і зачинав знов писати.

— Ануж ко глипни на моє, бо я вже єго чешу другий вечір, аж нї груди больи. Ану читай, шо я написав.

— Павло Лазиренко.

— Якурат я. Та так воно там стоїт, шо кождий пізнаст?

— Хто вчений той кождий.

І Павло почервонїв із утїхи і оглядав карточку з усїх боків.

— Ануж ко я ще раз єго віпишу.

І нахилив ся і слинив олівце.

Доця якось дуже поважно ходила поза плечі ґаздів, її мама дивила ся з печи і утихомиряла хлопцїв, аби не верещали, бо вуйки позмилюють нумера.

На лаві сидїв старий Яків Яримів і з великим вдоволенєм дивив ся на оту

послужать даремні скарги руских парафіян на о. Ісопескула в Вовчинцях, на о. Завадовского в Шубранци, на о. Берара в Чагрі, на о. Микитовича в Садаґурі а опісля в Шипинцях, на о. Дмитра Поповича в Бросківцях, на о. Митрофановича в Топорівцях, на о. Мунтяна в Медзї, на о. Петрашка в Ленківцях, на о. Левескула в Слободзії-Раранчу. Та на що буду їх вичисляти по імени? Крім кількох сьвітлих виїмків між сьвящениками Волохами, що сповняють єдино своє високе сьвящениче завданє на руских парафіях, за що і їх церковна зверхність не любить, всї решта вони тяжкі вороги руского народу, ставляють нечувані перепони і перешкоди всякому культурному розвоєви нашого народу. Рускі читальнї, рускі каси, рускі крамницї, рускі огневі сторожи „Січи“, рускі посли, взагалї кождий культурний здобуток руского народу їм солию в очах. Всякими найогиднїйшими способами, ба унїєю, ба пеклом, ба видуманими податками старають ся вони культурний поступ та сьвідомість в нашім народї вбити або здержати, аби тим певнїйше панувати над темним народом та будувати волоский характер в руских церквах. Руских сьвящеників, що не хотїли стати зрадниками свого народу переслїдувано всякими способами, вони нидїли по нужденних парафіях, а по сутих руских парафіях, в консисториї, на протоєрействах, на всяких місцях в Чернівцях, навіть на місци руского проповідника при катедральній церкві, панували і панують завзяті вороги руского народу. Спімну лиш імена совітника консисторского о. Бежана, архимандрити о. Калїнескула, проповідника о. Прокоповича, протопопу о. Бежана в Киселеві і попередного митрополиту Мораря тай сумнїйшої і страшнїйшої згадки для кождого православного буковиньского Русина не може бути, як сї імена. Вони здобули собі в історії буковиньских православних Русинів подібну славу, як лютий Нерон в історії християн.

Так воював митрополит Морар зі своїми помічниками через 16 років.

(Далї буде).

РУСКЕ ВІЧЕ.

(Дня 7. липня 1905 р.).

В памятний сьвятий день Крестителя Івана,
До Чернівцїв прийшли Русини із рана.

Старші господарі тай славні молодцї,
Гарно всї прибрані, гейби Запорожцї.

По першій годинї, як віче зачали,
Батьків послів наших славно повитали.

В городї греміла слава і многая лїта,
А здрадникам ганьба від цїлого сьвіта.

науку. Врештї не міг видержати, аби не заговорити. Дві годинї глядїв із найбільшою увагою, а тепер не втерпів.

— Мой, ґазди, та лишіт трохи на завтра, таже груди вам потріскают.

Ґазди підняли голови і як пришиблені виглядали.

— Вішукав єм вам добро тай маєте минї подьикувати, а Доци маєте дарунок купити.

— Та хто вас на таке нараїв?

— Біда мене на це нарадила.

— Яка біда?

— Викслї.

І старий Яків став розповідати вже сотний раз, як то було.

— Таже всї знаєте, що-м на горівку не вєзав землю по банках, бо би нї Бог скарав. Але стара мене запхала.

— Як стара?

— Ви мой і молодї і вчьите си вижу письма тай нїчо не знаєте. Уходит з комори тай каже: мой, старий, таже муки нема лиш зо дві мисчинї в міху. А я подумав, подумав тай гай до міста писати си на сотку до заволїчкового банку.

— Прийшов я, знаєте, до того банку і кажу, шо так і так: не стало хлїба межи дїти тай прошу, пане, вашої ласки тай божої позичити сотку.

— Ґрунт маєш?

— Є, пане, таже без ґрунту сегодни нїхто не даст.

— А стоїт на тобі?

— На минї.

— Табула чиста?

— Гет все чисто.

— Довги маєш?

Так з города неслись громовії звуки,
Із рускої могучої та козацкої груди.

На велике віче ми тут загостили
Щобим' наші кривди послам заявили.

Ми гіркую чашу вже до дна іспили,
Тому ми на віче аж ту ся явили.

Ось чужих духовних до нас насилають,
Нашу руску мову ганьблять, понижають.

Годі ся молити в сьвятім божім дому —
Волоскою мовою правлять службу божу.

Ми є православні, ми звичаїв руских,
Ми не розуміем язиків румуньских.

Так тоє вхвалили шість тисяч народа,
Тогди із порядком рушили з города.

В пана намісника вірність заявили,
Тогди до столиці церковної спішили.

В церковній столици лиш Волохи були,
Перед нами Русинами всї брами замкнули.

Таку долю, мої братя, всї Русини мають,
Та за всї обиди ще враженьки заридають!

А. Г.

11. VII. 1905.

Як гостив православний митрополит др. Репта в Топорівцях?

Із Топорівців пишуть нам:

В суботу, дня 8. с. м. о годинї пів до 5 приїхав до нашого села несподївано наш пр. митрополит др. Вл. Репта. Чвірка, котра привезла єго, станула перед парохіяльною хатою, а митрополит пішов до помешканя пароха. Наш топорівский нарід, здивований несподїваним прибутєм такого дуже рідкого гостя, зачав із усїх сторін села збігатись до церкви на вечірню, щоб побачити особисто того високого церковного достойника, котрий день перед тим замкнув ся перед тисячами руско-православних вічевиків. Але і у нас, в Топорівцях, показало ся, що наш теперішний митрополит не наш і що зовсїм оправдане недовірє руского народу, яке єму висловлено на послїднім рускім вічу.

Наш православний нарід в Топорівцях дуже помилив ся, наколи сподївав ся побачити митрополита на вечірни в церкви, бо наш достойник церковний затримав ся лиш 10 мінут у пароха і зараз вийшов з о. Митрофановичом та оба пішли повільним кроком не до церкви, але в гостї до нашого посесора пропінатора Йосля Фішера! Туда також заїхала і чвірка. Оттам то не меньше як дві годинї забавив ся митрополит.

Супроти такого явища не хотїли наші люди повірити, щоби то був митрополит і по більшій части розійшли ся; лиш мала горстка людий ждала під плотом п. Фішера, щоб особисто, яко депутация, пред-

---

— Та дес межи Жидами є не такий то довг, лиш струп. Та вже за цу сотку і хлїба межи дїти кину і Жидам рот заткаю.

— То принеси аркушок і анїстрат тай підеш на посїдзенє.

— Та коли прийти на то посїдзенє?

— Говори до мужика, тебе на посїдзенє не траба, лиш паперів.

— Вібачьийте менї, панї, бо я не порозумів а папері адї гезди. Тай витьиг з пазухи тай подав. Там, кажу, дес є все, бо я то до купки все складаю, всї письма. Я, видите, тому не розумію нїчо та все тото разом тримаю. Перебрав він, найшов, шо до него тай каже: за тиждень прийди.

— Ходив я зо три рази, аж каже нарештї, шо є гроші хваленї.

— А вмієш, старий, писати?

— Ей, де пане! У школї мене не вчили, у воську не був єм тай-сми цалком слїпий.

— То мусиш підписувати ся у нотаря.

— Я, прошу, покладу знак своєв руков, адї хрестик, а ви підпишіт...

— Не можна, каже, на вексльих хрестів класти...

— А я в гадках став. Це як озмут упіс, як процент наперед відберут, як нотареви заплатю тай того капіталу мало шо минї лишит си.

— Звертїв я си по містї за ручителями тай надибаю шевца, отого злодюгу Ляпчінцкого. Воно, біда, все никає по містї. Став я тай розказую за свою біду.

— Хлоп, каже, все дурний, гниє цїлу

ложити митрополитови жаданя православної громади! Але не дуже заінтересовали сї люди митрополита, бо він дуже спішив ся і коротко відповів що не має часу. Наша депутация відступила, а єго окружив п. Фішер із своїми жидками з пропінациї. Православний митрополит не мав часу для своїх вірних в церковній справі, тож тільки пропінаторники, цїлуючи руки митрополитови-ромунїзаторови, кричали кілько сили „Славно!“, „Славно!“. Митрополит, дякуючи пропінаторови сердечно, кричав до него ще з карити: „Zum Wiedersehen in Czernowitz“. Остатні слова митрополита написав я по нїмецки, бо я войсковий чоловік, служив три роки при ляндверах, бувем „фрайтером“, тож вмію трохи по нїмецки.

Оттак то гостив православний митрополит в Топорівцях. Отся неімовірна гостина се чиста наруга над руским православним народом, який дожив такої болючої зневаги, як видить, що серцю голови нашої церкви милїйший пропінатор, як руско-православний нарід! — *Топорівский.*

„Союз Сїчий на Буковинї“.

(Конець).

По виборі старшини „Союза Сїчий“ приступила перша головна рада „Союза Сїчий“ до вільних внесень. П. Д. Ґ р и щ у к домагав ся, щоб увести також рід членів спомагаючих, на що замічено, що се противилоб ся воли більшости „Сїчий“, бо до „Союза Сїчий“ можуть приставати тільки „Сїчи“. — П. Д а н ч у л підносить, що деякі двірники не хотять виплачувати запомоги, яку удїлив край „Сїчам“, на се відповів др. Стоцкий, що двірник мусить виказати ся перед кр. Видїлом квітом від „Сїчи“ за виплачені гроші, тож їх не може для себе задержати. — П. Л у ч и н ь с к и й вносить, щоб старшина „Союза“ уладжувала сїчові забави і фестини по важнїйших осередках. — П. Б е з п а л к о вносить, щоб Старшина „Союза“ висилала до Сїчий пожарних делеґатів, а відтак підносить справу, що між нашою молодїжию є богато честилюбивцїв, які пхають ся до старшини; тож треба мати увагу, аби до Старшини вибирати не кого иньшого, лиш тих, хто до неї відповідний. П. С т е ф ю к підносить справу „Сїчового“ танцю. П. Ол. З а г у л підносить заслуги наших патріотів, які працюють для народу. Народ наш уже сьвідомий і підопре їх і поможе побідити ворогів кождої чесної справи і вони пропадудь як роса на сонци. — П. Ів. С т р и й с к и й дораджує Старшинї, щоби вона постарала ся о людий, які-б навідували наші „Сїчи“ із поучаючими відчитами. — П. С. І в а н о в и ч вносить

зиму тай би не навчив си навіть своє порекло на письмі покласти.

— А хоть ти злодюга вічна і помийник жидівский, але слова добрі маєш, погадав єм собі тай побіг далї.

— Привів ручителїв, підписали-м си у нотаря, але з сотки тринацїть левів обірвали.

— Несу я ті гроші до дому, а тот швец минї з голови не вілазит. Злодїй то злодїй, але слушні слова говорит. Адї рвут шкіру, здоймают як з вола. Сотку нїбис узьив, а до дому шо несеш?

На сїм місци все Яків плював і тепер плюнув.

— Кождий хоче від руки, кождий хоче дурнички, а то бо вже так стало тїсно, шо раз тїсно.

— Поклав сми гроші у скриню, а сам до Доцї. Ти, Доцько, дїда навчи підписати намено, най дїд панам горло не напихає, бо воно напхане. Я волїю тобі плахтиночку купити...

— Тай навчила тайсте по селї перечули, тайсте з дїда насьміхали си. Але прийшло до крутого, треба викслї підписувати, а ви за дїдом до Доцї. Я вам дорогу показав, шо вже не мете гроші утрачьити.

— Та вже не мемо — відповідали ґазди — та маємо вам подьикувати тай Доци, наші навчительцї.

— Але маєте всї і по дарункови принести.

— Таже певне...

Доцька сидїла на печи і дуже тїшила ся і мама усьміхала ся.

1) щоб віднестись до жандармериї, аби вона пособляла пожарництво, 2) щоби „Союз Січий“ мав ще й свої повітові філії, а ні то бодай мужів довіря, які б наглядали „Січи“ в своїй околици, 3) підносить справу перепон при уладжуваню походів „Січий“, до яких хиба не повинно бути треба що раз то нових дозволів. Про вагу селяньскої орґанізациї в „Січах“ промовляли ще й господарі Шпитко і Шиндро. П. Князький відносить ся до зібраних із просьбою, щоби складали свої жертви на „Січовий дім“ у Василеві. По короткій промові п. господаря Демка промовив старенький п. Вердеш де Влад, голова тов. православної шляхти на Буковині. Дрожачим голосом нагадує він тоті часи на Буковині, коли Русини були без ніякого значіня, бо не мали народної сьвідомости. Тепер ми що раз красше двигаємо ся в перед. Вороги наші впадуть як хмара рознесена вітром, як лише запанує у нас єдність, щирість і справедливість та як будем мати любов і довіре до наших провідників. *(Славно).*

По сім пп. Пігуляк закінчив збори, а зібрані відсьпівали грімко „Не пора“, „Гей там на горі“ і „Який то вітер“. — Оттак то славно відбула ся перша головна рада „Січова“. І можемо мати надію, що як „Січи“ з'єдинили ся, то й Січова справа піде ліпшим шляхом. Ось вже незабаром відбуде ся в Чернівцях пожарний курс для відпоручників „Січий“, аби они вміли як найліпше привчати свої „Січи“ до сеї человіколюбної праці — борбі із пожежами.

Із Січового руху.

Із Розтік.

Дня 19. червня с. р., в зелений понеділок, отворено в Розтоках тов. „Січ“. На се сьвято прибули „Січи“ з Чорногузів, Виженки та Підзахарича в поході з прапорами під проводом своїх кошових. Між иншими прибули: о. Маковевич, пп. учителї: Гнатюк із Конятина, Дольницкий із Чорногузів, Танасійчук із Виженки, Заяць із Підзахарича а з місцевих Зота та Проданик. Збори отворив місцевий учитель, п. Петро Проданик, указуючи ціль і вагу такого товариства, подякував стороньским „Січам“ та інтеліґенциї, що зволили прибути на се сьвято і покликав на січового батька п. Лучиньского, надучителя з Чорногузів, на що збори одноголосно згодились. П. Лучиньский занявши своє місце, подякував за вибір і покликав на січову матку господиню Марію Джурек Гаврилову а на писарів пп. Заяця і Танасійчука. Статут обяснив пп. Юрій Гордийчук, надучитель із Виженки. Бесідник говорив більше як годину та так зрозуміло, що збори надгородили бесідники оплесками та окликами „славно“. Потім наступили вибори старшини, до котрої увійшли: Петро Проданик, кошовий, Стефан Шиманьский, осавул, Николай Ґавюк, учитель, Юрій Різун, справник, Іван Томек, скарбник, Козьма Шимберко, I., Олекса Сиверин, II., Данило Томек, III., Василь Матійос, IV. читар, Марко Хімчиньский, хорунжий. Потім кошовий батько вручив відзнаку кошовому а хорунжому хоругов і відобрав від них приреченя. Потім слідували дальші роздачі лент і зложенє приречень в руки кошового. Тепер забрав голос кошовий батько, п. Лучиньский. Він представив зібраним минувшість а теперішність руского народу і єго суспільного житя-бутя і вказав на будучність, яка з того може бути, наколи наш нарід спамятає ся, стане горнути ся в товариства, тримати ся разом, бо лиш у спілці є сила і не даром кажуть: „Громада великий чоловік“ — заохочував товариство до вибудованя власного дому і до заложеня крамниць. — О. Маковевич говорив меньше-більше так: „І я прибув на отворенє вашого товариства січового та не лишень для того, що як раз тепер завідую сею парохією, але для того, щоб вас, любі парохіяне, загріти кількома словами до любви та згоди і до дальшої витревалої праці на поли просьвітнім, бо лиш просьвічений чоловік може добити ся кращої будучности. *(Славно!).* Я не є, говорив дальше бесідник, лишень для того, щоб ваші діти хрестити, померших погребати і т. д., я відчуваю всю біду, котра на наш руский нарід впала, під котрою він так стогне *(в народї зворушенє, оклики „Славно“ і „честь вам за се“).* Тому

я хочу лучити ся з вами, хочу від тепер бути там, де мій парід є". *(Славно, честь вам!)*. Дальше напімнув о. Маковевич розтіцких січовиків, аби вони не ворогували на тих, котрі ще не пристали до „Січи", але аби показали своїм трудолюбивим, тверезим та братским житєм, що вони звязались в таке товариство, котре в суспільній праці, в ощадности і любві положило початок для будучого добробиту і слави руского, колись богатого, а тепер бідного, упослїдженого і по вуха задовженого народа. Таким своїм поступом вони дадуть добрий примір, а тогди безпечно і решта селян пригорне ся до січової хоругви, що дай Боже! *(Славно!)*. — Учитель п. Гнатюк витав товариство в імени гірских „Січий", уч. п. Зота завзивав до просьвіти, бо лиш через просьвіту доборемось лучшої долї, уч. п. Заяць від тов. „Січ" в Підзахаричу, надуч. п. Лучиньский від тов. „Січ" в Чорногузах, уч. Танасійчук від тов. „Січ" в Виженцї. Митро Павшинюк із Виженки виголосив гарний стих о тверезости а піяньстві, о трудї і просьвітї а лїнивстві і темнотї. — Потім кошовий „Січи", п. Проданик подякував ще раз всїм присутним за участь в зборах, почім відсьпівано: „Ще не вмерла Україна", „У Січи у Січи" та ще иньші січові пісни. — Народу було понад 500 душ. — По зборах, угощав усїх замісцевих гостий уч. п. Зота. — *Е. Заяць.*

ВСЯЧИНА.

До всїх, що на отворенє якого небудь товариства хотять мати відпоручника головного товариства з Черновець. Звичайно буває так, що люди по селах назначують день отвореня Читальнї, „Січи", Каси або иньшого товариства і хотять мати у себе відпоручника „Рускої Бесїди", „Союза Січий" чи „Селяньскої Каси", хоч не порозуміли ся із сими головними товариствами, чи зможуть післати свого відпоручника на збори. Відтак буває воно ізза ріжних причин неможливо а люди нарікають. Так стало ся сеї недїлї в Репужинцях, відки голова „Рускої Бесїди" дістав телеґраму, аби післати відпоручника, надану о годинї пів до 10 рано, аж по 9 годинї вечером, так, що годї вже було навіть відповісти. Тому треба конче жадати відпоручників що найменьше тиждень уперед рекомандованим письмом на адресу голови товариства, инакше може лист адресований до товариства відобрати хто небудь і запропастити або віддати єго за пізно, як се стало ся напевно із листом і з телеґрамою з Репуженцїв. На остаток „Руска Бесїда" просить запрашати на отворенє ба й на кожді головні збори читалень дотичну повітову Філїю „Рускої Бесїди", що й є на то, бо головний видїл не годен усюди бути.

Війна. Японцї вже обсадили полудневу часть Сахалїну, виладували там три тисячі робітників для будови желїзницї і війско, потрібне до забраня північної части острова. В битві на північ від Корсаковска Японцї забрали Росиянам 4 полеві гармати, один машиновий карабін і богато карабінів і мунїциї. Владивосток має бути вже окружений Японцями, однак та вість здаєсь поки що неправдива.

Позір! В недїлю, дня 23 го липня 1905 о 1-ій годинї по полудни відбуде ся на подвірю під голим небом, а в разї непогоди в хатї господаря Івана Валаха — отворенє січового коша в Брязї (повіт Кімполюньский) із таким дневним порядком: 1. Отворенє зборів; 2. Вибір січового батька і матки; 3. Поясненє статутів; 4. Вибір старшини; 5. Зложенє приречень і роздача лент; 6. Переданє хорунжому прапора товариства; 7. Привітні промови; 8. Ухваленє членьских вкладок; 9. Вільні внесеня; 10. Закінченє. Отсим запрошуємо доохрестну інтелїґенцию і сестри „Січи" прийти на отворенє нашого товариства. — *Евстафій Слїпенюк, Петро Лисинчук.*

Торжественне отворенє січового коша в Карапчеві н. Ч. на Валах відбуде ся в недїлю, дня 23. липня с. р., о 1-ій годинї пополудни, серед села, на прибраній толоцї, з отсим дневним порядком: 1. Вибір кошового батька і кошової матки; 2. Поясненє статутів; 3. Сьвяточне вручене відзнак; 4. Переданє хорунжому

прапора товариства; 5. Привітні промови; 6. Декламациї; 7. Подяка гостям за прибутє; 8. Січові вправи; 9. Народні танцї і забави. — Милі Братя і Сестри! Прибувайте тисячами на наше торжественне сьвято. Особливо просимо поблизькі і подальші „Січи“ до нас прибути. Ми будемо очікувати наших милих гостий на готарях і коло двірця в Вашківцях. Тож на 23-го о 11-ій годинї перед полуднем будуть очікувати наші члени на милих гостий з Чернівцїв й із иньших сторін з візками коло вашківского двірця. На вашківскім готари коло 3-х могил буде очікувати бандерия на конях. Одні бесїдники із привітом будуть очікувати гостий на иньших дорогах, як від волїцкого готаря, від лукавецкого і від заміского. То-ж ще раз щиро просимо Вас, Братя і Сестри, прибувайте численно на се наше сьвято. Звеличайте єго Вашою присутностию. З причини, що ми не в силї розсилати поіменних запрошень, просимо являтись численно без запрошень, на підставі оповістки в „Рускій Радї“ і в „Буковинї“. — За старшину ґімнастично-пожарного товариства „Січ“ в Карапчеві н. Ч. на Валах: *Дмитро Князький*, кошовий.

Крадежі яких мало. Не дивота, що в Росиї перевертає ся тепер усе до гори ногами, бо доси вся господарка державна опирала ся лиш на злодїях і крадежи публичного майна. Можна майже сказати, що чим висший був доси який достойник, тим більший був із него злодїй. Що в послїдних часах викрито в ріжних сторонах Росиї великі спроневіреня і грубі крадежі публичного майна у всїляких державних інституциях, се звісно загально, а до їх великого ряду приходить тепер нова „маленька“ крадїж, про яку доносять „Петерб. Ведомостї“ і „Новое Время“. В петербурґскім портї зложив на імя начальника порту якийсь робітник письменну заяву, в якій подає до відомости, що портові робітники виготовляли через кілька лїт усякі приватні роботи з правительственного, або як у Росиї кажуть, з „казьонного“ материялу. Таким способом побудовано в послїдних роках у Павловску три віллї, кожда вартости 80.000 рублїв (200.000 К), на приватних кораблях „Сїпач“ і „Геркулес“ виконано корабельні роботи з правительственного материялу і за державні гроші, деякі начальники казали собі поробити всїлякі меблї і т. п. Тепер розведено слїдство і в наслїдок того арештовано старшого будівничого корабельного, одного указателя і десятника. Крім того що уживано робітників портових до приватних робіт, показав ся ще й величезний брак деревляного материялу.

Рільничий страйк в Юрківцях через завзяток двору триває дальше.

Нове полїтичне убійство в Росиї. Дня 11. с. м. помер від кулї революціонера московский шеф полїциї ґр. Шувалов. Вбитий належав до гурту найбільших ворогів поступу в Росиї і був у свій час правою рукою кн. Серґія. Шувалова дуже любили на царскім дворі, тож єго убійство зробило на царю потрясаюче вражінє.

Подяка. Члени читальнї „Рускої Бесїди“ в Клокічцї-Зеленів почувають ся до милого обовязку, зложити отсим Сьвітлому Товариству „Просьвіта“ найсердечнїйшу подяку за щедрий дар, т. є. 75 надісланих книжок, вартости 30 К. — Книжки суть так цїкавого і поучаючого змісту, що жадна з них майже й дня в бібліотецї не позістає, лиш з рук до рук членів переходить. Щирий спасибіг за так хороший дар. — За старшину: *П. Романюк.*

ДОБРІ КАСИ!!

Хто хоче забезпечити добре свої гроші або дорогоцїнности, най удасть ся до фабрики кас **M. Adlersflügel, Wien, I. Franz Josefs Kai 27**, котрої вироби огнетревалих кас оказали ся скрізь найлїпшими. Робимо особливо уважними каси райфазеньскі, що можуть бути в сїй фірмі найлїпше обслужені. Каси Adlersflügel-а побирають майже всї буковиньскі і другі краєзі каси райфазеньскі і скрізь висказують ся про них добре. В виду того, що каси сеї фабрики суть добрі, поручає їх і „Селяньска Каса“ всїм нашим касам як найлїпше.

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, під зарядом Ів. Захарка.